

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 580/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Varastokirjaston sijaintipaikasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heli Järvisen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 580/2020 vp:

Milloin päätös Varastokirjaston sijaintipaikasta jatkossa on luvassa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Varastokirjasto on valtakunnallinen kirjasto, joka palvelee maamme tieteellisiä, yleisiä ja muita kirjastoja. Varastokirjasto vähentää kirjastojen kokoelmatilarvetta ja varmistaa sen, että kokoelmaan otettu aineisto on tiedontarvitsijoiden käytettävissä kustannustehokkaasti.

Kun keskushallinnon Kehu- ja Virsu –uudistamishankkeissa vuonna 2015 tarkasteltiin Varastokirjaston asemaa, oli lähtökohtana, että Kuopiossa sijaitseva Varastokirjasto on liian pieni yksikkö toimiakseen itsenäisenä virastona. Esitettiin Varastokirjaston yhdistämistä valtakunnallisia tehtäviä hoitavaan, Helsingin yliopiston yhteydessä toimivaan Kansalliskirjastoon ja sen siirtämistä Kuopiosta Mikkeliin, mikä on Helsingin yliopiston ehtona yhdistymiselle, sillä yliopistolla on Mikkeliissä muutakin toimintaa, muun muassa Kansalliskirjaston kokoelmatiloja sekä Kansalliskirjaston Mikkelin digitointikeskus.

Sekä Varastokirjastolla että Kansalliskirjastolla on valtakunnalliset, lakisääteliset tehtävät, joiden kustannuksista tilakulut mukaan lukien vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Molemmille kirjastoille on ajankohtaista myös lisätilojen hankinta.

Senaatti-kiinteistöjen toimeksiannosta tehdyn hankeselvityksen mukaan Varastokirjaston nykyinen toimitila, vuonna 1975 valmistunut, alun perin SOK:n varastotilana toiminut rakennus tulisi lisäksi peruskorjata. Samalla Varastokirjastolle hankittaisiin sen arviolta vuodesta 2023 lähtien tarvitsema lisätila. Ilman korjauksia rakennuksen jäljellä oleva tekninen käyttöikä olisi noin 5 vuotta. Peruskorjaus tulisi aloittaa aivan lähiaikoina.

Kansalliskirjasto tarvitsee vuodesta 2024 alkaen sanomalehtitilaa ja vuodesta 2030 myös muuta kokoelmatilaa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 580/2020 vp

Laskelmien mukaan, jotka esitettiin myös vastauksessa kirjalliseen kysymykseen KKV 450/2020 vp, varastokirjastotoiminnan siirto Mikkeliin ja Kansalliskirjaston lisätilojen rakennuttaminen samaan kaupunkiin tulisi alustavissa arvioissa pysyvien lisäkustannusten osalta vuodessa noin 880 000 euroa halvemmaksi kuin Varastokirjaston peruskorjaus Kuopiossa ja Kansalliskirjaston lisätilojen rakennuttaminen pääkaupunkiseudulle.

Kertaluonteisten kustannusten osalta kirjastojen säilyminen erillisinä olisi puolestaan edullisempaa: kertaluonteiset kustannukset olisivat 530 000 euroa. Mikäli kirjastot yhdistettäisiin ja Mikkeliin rakennettaisiin yhteinen rakennus, olisivat yhdistymisen kertaluonteiset kustannukset noin 4 100 000 euroa.

Eduskunta osoitti hallituksen esityksestä vuoden 2020 IV lisätalousarviossa Varastokirjastolle 81 000 euron lisämäärärahan perustoiminnan välttämättömien tarpeiden rahoittamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lisäksi vuoden 2021 talousarvioesityksessään ottanut huomioon Varastokirjaston nykyisen taloudellisen tilanteen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on turvata laadukkaan varastokirjastotoiminnan edellytykset jatkossakin.

Päätös Varastokirjaston sijaintipaikasta tehdään lähtökohtaisesti tämän syksyn aikana.

Helsingissä 25.8.2020

Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko